

**REGIONALNY DYREKTOR
OCHRONY ŚRODOWISKA
W ŁODZI**

WOOS.4220.64.2021.AZi.3

Urząd Gminy w Pęczniewie
Wpł. dnia 22 MAR. 2021
znak sprawy nr. 329

Łódź, 22 marca 2021 r.

Sz. P. Marcin Janiak
Wójt Gminy Pęczniew

POSTANOWIENIE

Na podstawie art. 123 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2020 r., poz. 256 ze zm.) oraz art. 64 ust. 1 pkt 1 i ust. 3 i 4, art. 66, art. 68 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2021 r., poz. 247), zwanej dalej ustawą ooś, § 3 ust. 1 pkt 5 i pkt 69 lit. a, c, d rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2019 r., poz. 1839), nawiązując do wystąpienia Wójta Gminy Pęczniew z 22 stycznia 2021 r., znak: IGŚRI.6220.7.2020.2021.ŚWO.2.2, po przeanalizowaniu ww. wniosku wraz z załącznikami, w tym kartą informacyjną przedsięwzięcia,

wyrażam opinię, że:

- I. Dla przedsięwzięcia polegającego na budowie Małej Elektrowni Wodnej Jeziorsko II na rzece Warcie w km 483+920 zlokalizowanej na działkach nr ewid. 1105, 1130 oraz 121 obręb Łyszkowice (0013), gmina Pęczniew, istnieje potrzeba przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko;**
- II. Zakres raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko winien być zgodny z art. 66 ustawy ooś, ze szczególnym uwzględnieniem oceny oddziaływania na Nadwarciański Obszar Chronionego Krajobrazu oraz następujących zagadnień:**
 1. Opis stanu istniejącego, tj. istniejącej w miejscu planowanego przedsięwzięcia budowli piętrzącej oraz profilu poprzecznego i podłużnego koryta, wskazanie wysokości piętrzenia istniejącej przegrody itd. Charakterystyka hydromorfologiczna rzeki, w tym przepływy charakterystyczne oparte na długim ciągu pomiarowym, zwłaszcza przepływ dozwolony nie powodujący szkód powodziowych i przepływ nienaruszalny umożliwiający zachowanie życia biologicznego w rzece, a także ewentualna możliwość poboru wód w określonych ilościach przez innych użytkowników na odcinkach położonych wzdłuż cieku, zakładany sposób gospodarowania wodą na piętrzeniu itd.

2. Szczegółowy opis projektowanej elektrowni wodnej, pozostałych obiektów projektowanych w ramach przedsięwzięcia (w tym: zbiornika wodnego który powstanie poprzez podniesienie zwierciadła wody o 0,3 – 0,9 m, progu stabilizującego dno i brzegi, a także przepławki), jak również infrastruktury towarzyszącej (drogi dojazdowe, linia elektro-energetyczna wraz z punktem włączenia do sieci, place postojowe itp. infrastrukturą) wraz z przedstawieniem projektowanych obiektów na załącznikach graficznych: przedstawieniem schematu budowy piętrzącej i elektrowni wodnej oraz przedstawieniem usytuowania wszystkich elementów niezbędnych do funkcjonowania przedsięwzięcia na mapie. Opis projektowanej elektrowni powinien zawierać: typ, liczba i parametry turbin, usytuowanie względem piętrzenia, km cieku (ewentualnie inny sposób określenia dokładnej lokalizacji), parametry piętrzenia docelowego – wysokość przy różnych przepływach, poziom wody dolnej i wody górnej, spad, zasoby energii wody, sprawność elektrowni wodnej itd. Opis przedsięwzięcia powinien zawierać również charakterystykę, zasięg, usytuowanie projektowanych prac pogłębieniowych i odmuleniowych oraz umocnień dna i skarp koryta, w tym długość i technologia umocnień oraz opis kształtowania przekroju poprzecznego i podłużnego koryta oraz opis pozostałych niezbędnych obiektów, w tym zbiornika wodnego i progu stabilizującego dno itp.
3. Opis tzw. planowanej elektrowni wodnej, bezbudynkowej (zatapialnej).
4. Wskazanie innych użytkowników wód oraz wpływ projektowanej MEW na dotychczasowe korzystanie z wód przez tych użytkowników, w treści KIP wskazano dwóch użytkowników rybackich, tj. np. Polski Związek Wędkarski zs. w Sieradzu oraz Koninie.
5. Opis oddziaływania przedsięwzięcia na dolinę rzeczną poniżej i powyżej piętrzenia. Załączenie do raportu załącznika graficznego obrazującego zasięg oddziaływania inwestycji, w tym zasięg cofki.
6. Opis rozdziału wód na rzekę i elektrownię wodną.
7. Załączenie kopii wydanych dla przedmiotowego piętrzenia decyzji, jeśli takie zostały wydane.
8. Analiza ryzyka powodziowego, informacja na temat zjawisk powodziowych w przeszłości oraz wskazanie czy teren realizacji MEW i obiektów towarzyszących leży na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią.
9. Odniesienie się do zmiany stosunków wodnych w korycie oraz dolinie rzecznej w związku z realizacją przedsięwzięcia.
10. Opis oddziaływań skumulowanych z innymi realizowanymi, zrealizowanymi lub planowanymi przedsięwzięciami znajdującymi się w zasięgu potencjalnego oddziaływania przedmiotowego przedsięwzięcia, w tym powiązanie projektowanej elektrowni z innymi obiektami piętrzącymi na rzece i jej dopływach. Przedstawienie na mapie topograficznej wszystkich progów znajdujących się na odcinku 5 km rzeki od zapory na Zbiorniku Jeziorsko.
11. Analiza zasadności ekonomicznej realizacji inwestycji, kosztów i korzyści, biorąc pod uwagę m.in. czynnik społeczny i koszty strat w środowisku przyrodniczym.
12. Analiza możliwych konfliktów społecznych związanych z planowanym przedsięwzięciem.
13. Przedstawienie charakterystyki środowiska przyrodniczego terenu przedsięwzięcia oraz terenów przyległych, z uwzględnieniem elementów przyrody ożywionej i nieożywionej, z wyszczególnieniem elementów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2020 r., poz. 55 ze zm.).
14. Szczegółowe odniesienie się do wpływu realizacji i eksploatacji przedsięwzięcia na Nadwarciański Obszar Chronionego Krajobrazu. Należy tu odwołać się do ustaleń dotyczących czynnej ochrony ekosystemów, w celu zachowania ich trwałości oraz

zachowania różnorodności biologicznej, a także obowiązujących na obszarze zakazów, zgodnie z Uchwałą Nr XXXI/614/12 sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 18 grudnia 2012 r. w sprawie Nadwarciańskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu (Dz. Urz. Woj. Łódzkiego z 2013 r., poz. 266 ze zm.). Należy wykazać, że żaden z zakazów nie zostanie naruszony w związku z realizacją i funkcjonowaniem przedsięwzięcia (odnosząc się szeroko do każdego zakazu oddzielnie, uwzględniając faktyczny zakres przyszłych prac, rodzaj i skalę przyszłych oddziaływań oraz rozwiązania minimalizujące, jakie będą podjęte, żeby ograniczyć to oddziaływanie. W szczególności odnieść się do zakazów określonych w § 3 ust. 1 pkt 2, 3, 5, 6, 8 ww. uchwały) oraz uzasadnić, że przedsięwzięcie będzie zgodne z ustaleniami dotyczącymi czynnej ochrony ekosystemów.

15. Przedstawienie wyników inwentaryzacji przyrodniczej (roślin, zwierząt, grzybów i siedlisk przyrodniczych) bez względu na status ochrony, z sezonu wegetacyjnego roślin i lęgowego/rozrodczego większości zwierząt, przeprowadzonej na obszarze realizacji i potencjalnego oddziaływania inwestycji, wraz z opisem metodologii i terminu przeprowadzonej inwentaryzacji oraz dokumentacją fotograficzną badanego terenu. W przypadku gatunków chronionych, należy określić status ich występowania (lęgowy, żerujący itd.) oraz wskazać ich lokalizację na mapie. W przypadku ichtiofauny pozyskane dane z inwentaryzacji przyrodniczej należy uzupełnić o dane literaturowe i dane PZW.
16. Przedstawienie analizy wpływu przedsięwzięcia na faunę i florę oraz siedliska przyrodnicze znajdujące się na terenie planowanej inwestycji i w jej sąsiedztwie, w tym na gatunki i siedliska przyrodnicze chronione.
17. Zaproponowanie działań minimalizujących i kompensujących przewidywane oddziaływania na środowisko, w tym środowisko przyrody ożywionej rzeki Warty, zarówno na etapie realizacji jak i funkcjonowania przedsięwzięcia. Należy m.in. opisać organizację prac i harmonogram tych prac (terminy uwzględniające ochronę zwierząt, zwłaszcza przy ewentualnych pracach wycinkowych i pracach ziemnych, pracach prowadzonych w obrębie koryta oraz terenach przyległych itp.), opisać technologię prowadzonych prac, wskazać rozwiązania minimalizujące na etapie budowy względem chronionych gatunków zwierząt, określić sposób zachowania przepływu na etapie budowy itp.
18. Ocena obecnej możliwości wędrówki organizmów wodnych na analizowanym odcinku rzeki oraz zaproponowanie drogi migracji ryb i innych organizmów wodnych w obu kierunkach (w dół i w górę rzeki) oraz formy monitoringu porealizacyjnego umożliwiającego ocenę faktycznego wykorzystania tej drogi przez zwierzęta, a także zakres ewentualnych działań naprawczych w przypadku, gdy zaproponowane rozwiązania okażą się niefunkcjonalne.
19. Podanie w sposób szczegółowy rozwiązań zapobiegających lub minimalizujących skalę śmiertelności ryb i innych organizmów wodnych w turbinach projektowanej elektrowni.
20. Przedstawienie informacji o występowaniu oraz wpływie realizacji i eksploatacji przedsięwzięcia na korytarze ekologiczne znajdujące się w zasięgu jego oddziaływania, w tym korytarze zarówno o znaczeniu ponadlokalnym (krajowym, międzynarodowym), ale również o znaczeniu lokalnym bądź regionalnym. Wskazanie, czy realizacja przedsięwzięcia może znacząco ograniczyć funkcjonalność zidentyfikowanych korytarzy.
21. Przedstawienie wyników inwentaryzacji drzew i krzewów znajdujących się w zasięgu planowanej inwestycji z zestawieniem następujących informacji: gatunek, obwód drzewa zmierzony na wys. 130 cm, powierzchnia krzewu, zasiedlenie przez chronione gatunki, informacja o wycince wraz z uzasadnieniem. Lokalizację zinwentaryzowanych egzemplarzy należy przedstawić na mapie. W przypadku konieczności przeprowadzenia wycinki drzew

i krzewów, należy wskazać termin jej przeprowadzenia oraz przedstawić projektowane nasadzenia kompensacyjne.

22. W zakresie oddziaływania przedsięwzięcia na klimat należy uwzględnić potrzeby dotyczące przystosowania się do zmian klimatu i łagodzenia zmian klimatu, a także odporność na klęski żywiołowe, w tym przeprowadzić:
- a) analizę odporności przedsięwzięcia na zmiany klimatu;
 - b) analizę wpływu przedsięwzięcia na klimat i jego zmiany.

UZASADNIENIE

Wójt Gminy Pęczniew pismem z 22 stycznia 2021 r., znak: IGŚRI.6220.7.2020.2021.ŚWO.2.2 wystąpił do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi (zwanego dalej RDOŚ w Łodzi) z prośbą o opinię w przedmiocie potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko i określenia ewentualnego zakresu raportu o oddziaływaniu na środowisko dla przedsięwzięcia polegającego na budowie Małej Elektrowni Wodnej Jeziorsko II na rzece Warcie w km 483+920 zlokalizowanej na działkach nr ewid. 1105, 1130 oraz 121 obręb Łyszkowice (0013), gmina Pęczniew. Do pisma dołączono m. in.: kopię wniosku o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, kartę informacyjną przedsięwzięcia (zwaną dalej KIP) oraz zaświadczenie o braku miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu objętego przedsięwzięciem.

Ww. wniosek zawierał braki formalne, o których uzupełnienie RDOŚ w Łodzi wezwał pismem z 2 lutego 2021 r., znak: WOOŚ.4220.64.2021.AZi. Przy piśmie z 1 marca 2021 r., znak: IGŚRI:6220.7.2020.2021.ŚWO.4, Wójt Gminy Pęczniew przesłał stosowne uzupełnienie. W związku z powyższym, ww. wystąpienie z 22 stycznia 2021 r., o opinię w trybie art. 64 ustawy ooś stało się kompletne czyniąc zadość przepisom prawa i tutejszy organ mógł przystąpić do jego rozpatrywania.

Dodatkowo w toku niniejszego postępowania zawiadomieniem z 18 marca 2021 r., znak: WOOŚ.4220.64.2021.AZi.2, RDOŚ w Łodzi poinformował o nowym terminie załatwienia sprawy oraz wskazał przyczyny zwłoki.

Organem właściwym do wydania opinii w przedmiocie potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, zgodnie z art. 64 ust. 1 pkt 1 ustawy ooś jest RDOŚ w Łodzi.

Planowane przedsięwzięcie zostało zakwalifikowane przez organ właściwy do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach – Wójta Gminy Pęczniew do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, dla których obowiązek przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko może być wymagany, wymienionych w § 3 ust. 1 pkt 5 i pkt 69 lit. c rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, tj.: „*elektrownie wodne*” i „*budowle piętrzące inne niż wymienione w § 2 ust. 1 pkt 35 i 36: (...) c) jeżeli w promieniu mniejszym niż 5 km na tym samym cieku lub cieku z nim połączonym znajduje się inna budowla piętrząca, (...)*”. Jednakże, z uwagi na charakterystykę przedsięwzięcia, w opinii RDOŚ w Łodzi w niniejszym przypadku zachodzą również przesłanki kwalifikacji przedsięwzięcia do § 3 ust. 1 pkt 69 lit. a, d, tj.: „*budowle piętrzące inne niż wymienione w § 2 ust. 1 pkt 35 i 36: a) na obszarach objętych formami ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1-5, 8 i 9 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, lub w otulinach form ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1-3 tej ustawy, z wyłączeniem budowli piętrzących o wysokości piętrzenia wody mniejszej niż 1 m realizowanych na podstawie planu ochrony, planu zadań ochronnych lub*

zadań ochronnych ustanowionych dla danej formy ochrony przyrody, (...) d) o wysokości piętrzenia wody nie mniejszej niż 1 m”.

Podstawą oceny wpływu oddziaływania na środowisko przedsięwzięcia jest KIP stanowiąca podstawowy dowód w sprawie. Ustalając, czy dla planowanego przedsięwzięcia potrzebne jest przeprowadzenie oceny oddziaływania na środowisko RDOŚ w Łodzi zbadał jaki jest rodzaj, cechy i skala przedsięwzięcia, jego położenie względem cennych elementów środowiska przyrodniczego, w tym względem form ochrony przyrody, wielkość zajmowanego terenu, zakres robót związanych z realizacją oraz rodzaje emisji i uciążliwości jakie wystąpią na etapie jego realizacji, eksploatacji i likwidacji. Po szczegółowej analizie wszystkich dostarczonych wraz z wnioskiem materiałów, uwzględniając łącznie uwarunkowania przedstawione w art. 63 ust. 1 ustawy ooś, a także biorąc pod uwagę informacje zawarte w KIP, w tym lokalizację przedsięwzięcia w granicach obszaru chronionego krajobrazu oraz korytarza ekologicznego, RDOŚ w Łodzi uznał, że w związku z realizacją i funkcjonowaniem przedsięwzięcia istnieje prawdopodobieństwo znaczącego oddziaływania na środowisko, zatem konieczne jest przeprowadzenie procedury oceny oddziaływania przedmiotowego przedsięwzięcia na środowisko. Przeprowadzona ocena oddziaływania na środowisko pozwoli na szczegółową ocenę możliwego zasięgu oddziaływania inwestycji, skali i rodzaju uciążliwości oraz umożliwi dokładną analizę zaproponowanych działań kompensacyjnych i minimalizujących. Procedura oceny oddziaływania na środowisko zapewni także możliwość udziału społeczeństwa w podejmowaniu decyzji, w tym możliwość zgłaszania uwag i wniosków przez społeczeństwo.

Przedmiotowe zamierzenie inwestycyjne polega na budowie Małej Elektrowni Wodnej Jeziorsko II na rzece Warcie w km 483+920 zlokalizowanej na działkach nr ewid. 1105, 1130 oraz 121 obręb Łyszkowice (0013), gmina Pęczniew, powiat poddębicki, województwo łódzkie.

Na analizowanym terenie nie obowiązują miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego.

Działki inwestycyjne zlokalizowane są w granicach obszaru o wysokich walorach przyrodniczych i krajobrazowych, tj. Nadwarciańskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu, zwanego dalej Nadwarciańskim OCHK, podlegającym ochronie na podstawie ustawy o ochronie przyrody. Co istotne, na terenie Nadwarciańskiego OCHK zakazuje się realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów ustawy ooś, za wyjątkiem tych przedsięwzięć, dla których przeprowadzona ocena oddziaływania na środowisko wykazała brak negatywnego wpływu na ochronę przyrody i ochronę krajobrazu obszaru chronionego krajobrazu. Ponadto w odległości ok. 400 m znajduje się obszar specjalnej ochrony ptaków Zbiornik Jeziorsko PLB100002, należący do sieci ekologicznej Natura 2000. Przedsięwzięcie położone jest także w granicach korytarza ekologicznego o znaczeniu krajowym Dolina Warty KPdC-22 (zgodnie z projektem przebiegu korytarzy ekologicznych opracowanym na zlecenie Ministerstwa Środowiska przez Zakład Badania Ssaków PAN w Białowieży (obecnie Instytut Biologii Ssaków) pod kierownictwem prof. dr. hab. Włodzimierza Jędrzejewskiego Etap I – 2005 r. i Etap II – 2011 r.).

Przedmiotową elektrownię wodną planuje się na wysokości km 483+920 rzeki Warty poniżej zapory czołowej zbiornika Jeziorsko, na lewym międzywalu rzeki, na wysokości II proggu piętrzącego. Na rzece Warta w km 484+300 usytuowana jest oś zapory czołowej zbiornika wodnego Jeziorsko. W skład bloku zrzutowego zbiornika wchodzi też elektrownia wodna wykorzystująca piętrzenie na zbiorniku. Na rzece poniżej zapory czołowej zbiornika znajdują się dwa progi wykonane ze ścianek stalowych, budowli siatkowo kamiennych i narzutu kamiennego usytuowane odpowiednio w km 484+030 (próg I), oraz w km 483+920 (próg II). Podstawowe parametry Stopnia II:

- długość całkowita 55,0 m;

- długość przelewu trapezowego 30,0 m;
- rzędna korony górnej 110,90 m n.p.m.;
- rzędna korony przelewu 109,40 m n.p.m.;
- długość ścianki szczelnej 52 m.

Brzeg lewy pomiędzy stopniami rzeki stanowi międzywał o szerokości 35 m na wysokości progu I i szerokości 29-30 m na wysokości progu II. Rzędne terenu międzywała oscylują między 112 m n.p.m. (na wysokości progu II), do 113,50 m n.p.m. na wysokości progu I. Lewobrzeżne tereny są chronione wałem o koronie na rzędnej 114,7 m n.p.m. – 115,0 m n.p.m. Prawobrzeżne tereny to szeroki taras zalewowy o rzędnych 112,6 – 111,0 m n.p.m. gdzie woda ma możliwość rozlewania się w okresie dużych zrzutów ze zbiornika. Koryto główne rzeki Warta poniżej zbiornika po wybudowaniu zbiornika uległo erozji dennej. Analizowany odcinek rzeki jest silnie zmodyfikowany, o uregulowanym korycie wzmocnionym narzutem z kamieni i głazów. Przepływ jest tu silnie zmodyfikowany.

Zakres planowanego przedsięwzięcia obejmuje przede wszystkim:

- modernizację konstrukcji progu nr II na rzece Warcie w km 483+920 poniżej zapory czołowej zbiornika Jeziorsko, która będzie polegać m.in. na wzmocnieniu konstrukcji obecnego progu;
- budowę małej elektrowni wodnej o przepłyku max ok. 42 m³/s i mocy do ok. 1,0 MW przy lewym przyczółku progu. Planowana jest elektrownia wodna bezbudynkowa (zatapialna) z turbozespołami (własna konstrukcja turbiny rurowej typu Kaplana) w zabudowie poziomej lub opcjonalnie w układzie lewarowym z kanałem wlotowym i wylotowym;
- połączenie obiektów linią kablową z siecią elektroenergetyczną;
- budowę przepławki dla ryb. Wstępnie planuje się realizację przepławki dla ryb na prawym brzegu rzeki na działce 1105, łączącej odcinek rzeki poniżej zapory z obszarem położonym poniżej progu nr II z wykorzystaniem istniejącego stawu oraz zastosowaniem naturalnych materiałów takich jak kamień i drewno. Proponuje się obsadzenie brzegów przepławki szpalerem roślinności. Projektowana przepławka proponowana jest w formie tzw. obejścia. Przepławka może stanowić w przyszłości końcowy odcinek przepławki planowanej dla zbiornika Jeziorsko.

Planowana MEW będzie produkować energię z istniejącego piętrzenia wody.

Powierzchnia całkowita zagospodarowania terenu wyniesie 0,45 ha – 0,6 ha w zależności od szczegółowych rozwiązań projektowych.

Dla dojazdu do elektrowni wykorzystany zostanie przejazd wałowy po uprzednim jego dostosowaniu i wzmocnieniu nawierzchni oraz droga w międzywał szerokości 3,0 m wykonana w nawierzchni tłuczniowej na włókninie.

Na etapie realizacji przedsięwzięcia przewiduje się zużycie energii elektrycznej, paliw silnikowych, materiałów i surowców oraz wody w ilości niezbędnej do wykonania prac budowlanych. Materiałochłonność prowadzonej budowy nie powinna odbiegać od analogicznych przedsięwzięć o podobnym profilu.

Informacje zawarte w KIP pozwalają stwierdzić, że zarówno na etapie realizacji, jak i funkcjonowania przedsięwzięcia wystąpią oddziaływania na środowisko i inne uciążliwości, jednakże przy odpowiedniej organizacji robót oraz zastosowaniu odpowiedniej technologii i zabezpieczeń oddziaływania te mogą być zminimalizowane. Prace budowlane związane z budową MEW oraz kanału obiegowego będą powodować m. in. powstawanie odpadów, ścieków, krótkotrwałą emisję hałasu i zanieczyszczeń do powietrza, oddziaływania na środowisko przyrodnicze i lokalną bioróżnorodność, w tym głównie na środowisko wodne rzeki Warty – zwłaszcza na życie biologiczne rzeki, w tym migrujące gatunki ichtiofauny. Mimo, że zgodnie

z KIP ichtiofauna odcinka rzeki w bezpośrednim sąsiedztwie miejsca planowanej inwestycji jest uboga, szczególnie w zakresie różnorodności gatunkowej, to odnotowano tu obecność gatunku chronionego – bolenia. W KIP wskazano ponadto, że „w wyniku budowy i eksploatacji MEW II dojdzie do trwałej zmiany lokalnych warunków środowiskowych i zagrożone mogą być lokalne populacje chronionych gatunków ryb zidentyfikowanych w trakcie wizji terenowej. Szkodliwy dla ichtiofauny efekt pracy istniejącej turbiny Zbiornika Jeziorsko nie ulegnie zmianie. Szkodliwy efekt pracy turbin MEW II może zostać wyeliminowany dzięki projektowanej przepławce i urządzeniom odstraszającym ryby potencjalnie napływające w kierunku turbin. Ograniczenie możliwości migracji ryb w związku z istniejącą zaporą Zbiornika Jeziorsko nie ulegnie zmianie. Planowana inwestycja, dzięki projektowanej przepławce może umożliwić migracje ryb do zapory Zbiornika Jeziorsko”. Z uwagi na powyższe uwarunkowania, w opinii RDOŚ w Łodzi środki minimalizujące i/lub kompensujące oddziaływanie, oraz sposób i terminy prowadzenia prac na poszczególnych etapach przedsięwzięcia i powinny być określone i uzgodnione w ramach oceny oddziaływania na środowisko.

Oddziaływanie przedsięwzięcia w fazie eksploatacji będzie długotrwałe i będzie mieć charakter ciągły oraz dotyczyć będzie głównie przyrody ożywionej rzeki oraz środowiska gruntowo-wodnego powyżej i poniżej piętrzenia. Szczegółowa ocena zasięgu i wielkości oddziaływania przedsięwzięcia nastąpi na etapie oceny oddziaływania na środowisko. Należy mieć tu na uwadze, że przedsięwzięcia polegające na budowie elektrowni wodnych wraz z infrastrukturą towarzyszącą wykorzystujące piętrzenie wody mogą spowodować m.in. powstanie spowolnienia nurtu rzeki, wiązać się z sedymentacją niesionych osadów w związku z powstaniem cofki, co może mieć wpływ na zmianę warunków wodnych, zaburzenie zdolności do samooczyszczania, ogrzewanie wody w rzece w okresie upałów, możliwe zmniejszenie natlenienia wody, osadzanie i kumulowanie się na dnie mułu i zanieczyszczeń, jak również wywierać wpływ na zmianę w korycie poniżej przegrody: np. zwiększenie erozji dennej, czy zmianę poziomu wód gruntowych. Może także dojść do potencjalnego naruszenia równowagi biologicznej rzeki i zubożenia ekosystemu wodnego poprzez zanik gatunków ryb prądolubnych i zimnolubnych, do podziału jednolitej populacji ryb na dwie subpopulacje powyżej i poniżej przegrody, zanik tarlisk w obrębie oddziaływania MEW oraz do ryzyka naruszenia przepływu nienaruszalnego rzeki. Praca turbin może powodować zabijanie lub ranienie zwierząt. Funkcjonowanie piętrzenia z elektrownią wodną stanowi także barierę dla zwierząt wodnych, którą mogą migrować organizmy wodne w górę i w dół rzeki. Zrealizowanie niniejszego przedsięwzięcia wzmocni istniejącą już tu barierę.

Zasadność przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko wynika również z potrzeby uwzględnienia w analizie możliwości kumulowania się oddziaływań z istniejącymi i projektowanymi w pobliżu przedmiotowego przedsięwzięcia, przedsięwzięciami o podobnym charakterze. Ocena oddziaływania na środowisko, wykonana w raporcie oś pozwoli na dokładną analizę w ww. zakresie oraz pozwoli określić zasięg oddziaływania planowanego przedsięwzięcia. Zgodnie z KIP w zakresie oddziaływania na faunę wodną kumulować się może przede wszystkim efekt działania turbin Zbiornika Jeziorsko – pojawi się efekt kaskady, osobniki, które przeżyją wędrówkę przez zaporę/turbiny Zbiornika Jeziorsko będą miały mniejszą szansę na przeżycie z uwagi na konieczność pokonania następnej turbiny MEW II w drodze w dół rzeki.

Jak zostało wyżej wspomniane analizowany obszar w całości położony jest w granicach Nadwarciańskiego OCHK, dla którego podstawą prawną jest Uchwała Nr XXXI/614/12 sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 18 grudnia 2012 r. w sprawie Nadwarciańskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu (Dz. Urz. Woj. Łódzkiego z 2013 r., poz. 266 ze zm.). Akt prawny jakim jest ww. uchwała ma status przepisów prawa miejscowego, w związku z czym rozwiązania wynikające z rzeczzonego obszaru muszą być uwzględniane w procesie stosowania prawa

w postępowaniu administracyjnym zmierzającym do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Na terenie Nadwarciańskiego OCHK zakazuje się realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów ustawy ooś, za wyjątkiem tych przedsięwzięć, dla których przeprowadzona ocena oddziaływania na środowisko wykazała brak negatywnego wpływu na ochronę przyrody i ochronę krajobrazu obszaru chronionego krajobrazu. Powyższe ma umocowanie w art. 24 ust. 3 ustawy o ochronie przyrody. Zakaz ten należy rozumieć jako konieczność przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko i sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko dla konkretnych przedsięwzięć oraz wykazanie w raporcie braku niekorzystnego oddziaływania na walory przyrodnicze formy ochrony przyrody. Mając na uwadze powyższe, przedmiotowe przedsięwzięcie mogące potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko może zostać zrealizowane na terenie Nadwarciańskiego OCHK, wyłącznie jeżeli ocena oddziaływania wykaże brak niekorzystnego wpływu na ochronę przyrody i ochronę krajobrazu (co należy wykazać w raporcie) oraz będzie zgodna z pozostałymi zakazami bezwzględnie obowiązującymi w tym obszarze chronionym. W niniejszym przypadku w szczególności należy odnieść się do zakazów określonych w § 3 ust. 1 pkt 3, 5, 6, 8 ww. uchwały, tj.: „3) likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych, (...) 5) wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwsztorowym, przeciwpowodziowym lub przeciwsuwiskowym lub utrzymaniem, budową, odbudową, naprawą lub remontem urządzeń wodnych, 6) dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalną gospodarką wodną lub rybacką, (...) 8) lokalizowania obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od linii brzegów rzek, jezior i innych zbiorników wodnych, z wyjątkiem urządzeń wodnych oraz obiektów służących prowadzeniu racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybackiej.”

Co istotne, samo wykonanie oceny oddziaływania na środowisko dla przedmiotowego przedsięwzięcia nie znosi reżimu prawnego wyznaczonego ustawą o ochronie przyrody i wydanym na jej podstawie rozporządzeniem/uchwałą ustanawiającym daną formę ochrony przyrody. Konieczna jest bowiem zgodność danego przedsięwzięcia z pozostałymi zakazami (zwłaszcza bezwzględnie obowiązującymi) na obszarach danej formy ochrony przyrody. W przypadku wystąpienia o uzgodnienie w trybie art. 77 ust. 1 pkt 1 ustawy ooś może zaistnieć sytuacja, w której brak będzie możliwości uzgodnienia przedmiotowego przedsięwzięcia (w sytuacji braku zgodności planowanej inwestycji z którymkolwiek z zakazów obowiązujących na terenie Nadwarciańskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu). Innymi słowy, przeprowadzanie oceny oddziaływania na środowisko nie spowoduje uchylecia innych zakazów, ponieważ to prawodawca (lokalny) ocenił, że wprowadzanie zakazu wynika z potrzeb ochrony przyrody.

Nie bez znaczenia przy ocenie konieczności przeprowadzenia pełnej procedury oceny oddziaływania na środowisko jest również fakt, iż w pobliżu, w odległości ok. 400 m od granic przedsięwzięcia znajduje się obszar należący do sieci ekologicznej Natura 2000 Zbiornik Jeziorsko PLB100002, który jest ważnym obiektem przyrodniczym dla ochrony populacji dziko żyjących ptaków. W raporcie ooś należy określić czy przedsięwzięcie (uwzględniając jego poszczególne fazy: realizacji, eksploatacji i likwidacji) z uwagi na rodzaj, charakterystykę, skalę oraz usytuowanie może spowodować znacząco negatywne oddziaływanie na ww. obszar.

Istotną kwestią jest także analiza oddziaływania przedsięwzięcia na korytarze ekologiczne. Znajdują się tu korytarze ekologiczne zapewniające łączność ekologiczną w skali kraju i kontynentu zgodnie z projektem przebiegu korytarzy ekologicznych opracowanym na zlecenie Ministerstwa

Środowiska przez Zakład Badania Ssaków PAN w Białowieży (obecnie Instytut Biologii Ssaków) pod kierownictwem prof. dr. hab. Włodzimierza Jędrzejewskiego Etap I – 2005 r. i Etap II – 2011 r.). Warta stanowi także korytarz ekologiczny o znaczeniu lokalnym i regionalnym. Jednakże ze względu na obecność w bezpośrednim sąsiedztwie planowanej inwestycji zapory głównej Zbiornika Jeziorsko – nieprzekraczalnej bariery migracyjnej (na chwilę obecną piętrzenie nie jest zaopatrzone w efektywne urządzenie umożliwiające wędrówkę ryb w górę rzeki) oraz dwóch progów spowalniających nurt, rzeka nie umożliwi swobodnej migracji ryb i innych organizmów wodnych. Zrealizowanie przedsięwzięcia wzmocni tę barierę. Zgodnie z KIP w ramach przedsięwzięcia planowane jest wykonanie przepławki dla ryb, przy czym nie wskazano jednoznacznie szczegółowych rozwiązań w tej kwestii. Zgodnie z przedstawioną dokumentacją realizacja przepławki uzależniona będzie od projektu i realizacji przepławki dla tamy Zbiornika Jeziorsko (nie objętej niniejszym wnioskiem). Powyższa kwestia wymaga zatem doprecyzowania w raporcie ooś.

Z uwagi na lokalizację w obszarze chronionego krajobrazu raport winien także zawierać szczegółową analizę oddziaływania przedsięwzięcia na krajobraz, w tym opisywać skutki dla krajobrazu wynikające z realizacji i eksploatacji przedsięwzięcia.

Przedsięwzięcie realizowane będzie w otoczeniu koryta rzeki, tym samym powiązane jest z występowaniem obszarów wodno-błotnych i innych obszarów o płytkim występowaniu wód podziemnych. Ponadto zgodnie z KIP na terenie przedsięwzięcia nie znajdują się siedliska łąkowe oraz ujścia rzek, jeziora, obszary górskie, morza i obszary wybrzeży, obszary o krajobrazie mającym znaczenie historyczne, archeologiczne i kulturowe, uzdrowiska i obszary ochrony uzdrowiskowej. Brak natomiast informacji na temat występowania stref ochronnych ujęć wód, obszarów ochronnych zbiorników wód śródlądowych oraz obszarów, na których standardy jakości środowiska zostały przekroczone.

Ze względu na rodzaj, skalę i usytuowanie przedsięwzięcia można stwierdzić, iż nie będzie ono powodować transgranicznego oddziaływania na środowisko.

Podsumowując, w niniejszym przypadku konieczność przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko planowanego przedsięwzięcia zachodzi ze względu na charakter przedmiotowej inwestycji, lokalizację na terenie chronionym zgodnie z ustawą o ochronie przyrody, na którym wprowadzono zakaz realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, a także z uwagi na prawdopodobieństwo wystąpienia znaczących negatywnych oddziaływań, w tym oddziaływań skumulowanych. W opinii RDOŚ w Łodzi parametry zastosowanych urządzeń oraz inne założenia projektowe, a przede wszystkim możliwe do zastosowania sposoby ograniczenia oddziaływań powinny zostać sformułowane w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach w formie wiążących warunków po przeprowadzeniu oceny oddziaływania na środowisko. Należy także zwrócić uwagę, że zgodnie z art. 82 ust. 1 pkt 2 ustawy ooś, jedynie w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach wydanej po przeprowadzeniu oceny możliwe jest nałożenie na stronę obowiązku: a) wykonania kompensacji przyrodniczej; b) unikania, zapobiegania, ograniczania oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko; c) monitorowania oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko.

Biorąc powyższe pod uwagę RDOŚ w Łodzi uznał za zasadne przeprowadzenie oceny oddziaływania na środowisko dla ww. przedsięwzięcia.

Zgodnie z art. 74 ust. 4 ustawy ooś, organ wydający decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach doręcza ją niezwłocznie organom, których opinia lub uzgodnienie były wymagane przed jej wydaniem.

Zgodnie z art. 76 ust 1 ustawy ooś, w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości w sprawach dotyczących wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach przez organy,

o których mowa w art. 75 ust. 1 pkt 2-4, lub organy wyższego stopnia w stosunku do tych organów, właściwy regionalny dyrektor ochrony środowiska kieruje wystąpienie, którego treścią może być w szczególności wniosek o stwierdzenie nieważności tej decyzji.

POUCZENIE

Na niniejsze postanowienie nie przysługuje zażalenie.

Postanowienie, na które nie służy zażalenie, strona może zaskarżyć tylko w odwołaniu od decyzji.

**Regionalny Dyrektor
Ochrony Środowiska w Łodzi**

Kazimierz Perek

/podpisane kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

/pismo zostało wydane w formie dokumentu elektronicznego/

Otrzymuje:

1. adresat (ePUAP)

Sprawę prowadzi: Anna Ziental-Baran, tel. (42) 665 03 76